

Служба „Преса и
информация“

Общ съд на Европейския съюз
ПРЕССЪОБЩЕНИЕ № 62/20
Люксембург, 20 май 2020 г.

Определения на Общия съд по дела T-526/19 и T-530/19
Nord Stream 2 AG и Nord Stream AG/Парламент и Съвет

Общият съд на ЕС обяви за недопустими жалбите на Nord Stream AG и Nord Stream 2 AG срещу Директива 2019/692, която разпростира действието на някои правила за вътрешния пазар на природен газ върху газопроводите от трети държави

Операторите на газопроводите „Северен поток 1“ и „Северен поток 2“ при всички положения не са пряко засегнати от тази директива

Швейцарското дружество Nord Stream AG, в което 51-процентен дял има руското публично акционерно дружество „Газпром“¹, притежава и експлоатира газопровода „Северен поток“ (обикновено наричан „Северен поток 1“), по който се пренася газ между Виборг (Русия) и Лубмин (Германия), близо до Грайфсвалд (Германия). Строителството на газопровода завършва през 2012 г., като се предвижда той да бъде експлоатиран в продължение на 50 години.

Швейцарското дружество Nord Stream 2 AG, което е изцяло собственост на руското публично акционерно дружество „Газпром“, се занимава с проектирането, строителството и експлоатацията на газопровода „Северен поток 2“, който е успореден на газопровода „Северен поток 1“. През януари 2017 г. започват работите по покриването с бетон на тръбите на този газопровод.

На 17 април 2019 г. Парламентът и Съветът приемат Директива 2019/692² (наричана по-нататък „изменителната директива“), с която се изменя Директива 2009/73 относно общите правила за вътрешния пазар на природен газ³. Тази директива влиза в сила на 23 май 2019 г. и по принцип държавите членки трябва да са я транспонирали в националното си право не по-късно от 24 февруари 2020 г. По данни на дружеството Nord Stream 2 AG към момента на влизането ѝ в сила са били завършени 95 % от работите по покриването с бетон на тръбите на газопровода „Северен поток 2“.

Считано от влизането в сила на изменителната директива, операторите на газопроводи като дружествата Nord Stream AG и Nord Stream 2 AG вече може потенциално да се окажат длъжни да се съобразяват с Директива 2009/73 и националните разпоредби за транспонирането ѝ по отношение на част от преносните си газопроводи, и конкретно за частта между държава членка и трета държава до територията на държавата членка или в териториални води на държавата членка. За тези оператори това в частност предполага задължение за отделяне на газопреносните системи и операторите на газопреносни системи и въвеждане на система за недискриминационен достъп на трети лица до газопреносните и газоразпределителните системи на базата на публикувани тарифи.

¹ Останалите 49 % са собственост на четири швейцарски дружества, две от които имат по 15,5 % и са непряко притежавани от две германски дружества, а другите две имат по 9 % и едното е непряко притежавано от френско дружество, а другото е дъщерно дружество на нидерландско дружество.

² Директива (ЕС) 2019/692 на Европейския парламент и на Съвета от 17 април 2019 година за изменение на Директива 2009/73/ЕО относно общите правила за вътрешния пазар на природен газ (ОВ L 117, 2019 г., стр. 1).

³ Директива 2009/73/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 година относно общите правила за вътрешния пазар на природен газ и за отмяна на Директива 2003/55/ЕО (ОВ L 211, 2009 г., стр. 94).

Nord Stream AG и Nord Stream 2 AG подават жалби⁴ до Общия съд на Европейския съюз, като първото дружество иска частична отмяна на изменителната директива, а второто иска тя да бъде отменена изцяло.

Nord Stream 2 AG изтъква, че новите задължения ще доведат до значителни промени за него, тъй като, за да се съобрази с тях, то ще трябва да продаде изцяло газопровода „Северен поток 2“ или цялостно да промени своята организационна и бизнес структура, което би разрушило напълно основите на финансирането на тази инфраструктура, в което при това участват европейски предприятия⁵.

Nord Stream AG, което иска да се отмени новата разпоредба, задължаваща националните регулаторни органи да вземат решение по определени искания за дерогация най-късно до 24 май 2020 г., изтъква, че произтичащите от тази разпоредба нови задължения ще наложат в негова тежест съществени промени в отнасящото се до него акционерно споразумение, в устава му и в сключеното от него споразумение за пренос на газ с дружеството „Газпром экспорт“.

С днешните си определения Общият съд отхвърля тези жалби като недопустими.

Общият съд констатира, че **изменителната директива не засяга пряко нито Nord Stream 2 AG, нито Nord Stream AG.**

Всъщност едва посредством националните мерки за транспониране на тази директива, които ще приемат или са приели държавите членки, задълженията по изменената Директива 2009/73 ще станат или са станали приложими (при предвидените от тези държави членки условия) спрямо операторите като жалбоподателите по тези дела.

Що се отнася до националните мерки за транспониране, които би следвало от 24 февруари 2020 г. да обвързват операторите със задълженията по изменената Директива 2009/73, държавите членки разполагат с право на преценка.

Нещо повече, съгласно изменителната директива националните регулаторни органи могат при определени условия да решат да предоставят освобождавания или дерогации от някои от разпоредбите на изменената Директива 2009/73 за всяка голяма нова газова инфраструктура и съответно за преносните газопроводи между държавите членки и трети държави, завършени преди 23 май 2019 г. При прилагането на тези разпоредби обаче националните регулаторни органи разполагат с широко право на преценка, що се отнася до предоставянето на такива освобождавания и дерогации и до евентуалните специфични условия, с които могат да бъдат обвързани те.

По отношение на **Nord Stream AG** освен това Общият съд констатира, че това дружество **не е и лично засегнато от изменителната директива.**

Във връзка с това Общият съд в частност отбелязва, че Nord Stream AG не разполага с право да експлоатира и/или да продължи да експлоатира мрежата на двата газопровода „Северен поток“ при условията на освобождаване от всички регулаторни ограничения на Съюза, най-малкото що се отнася до частта от преносния газопровод, която се намира на територията на Съюза, конкретно във вътрешните морски води на държава членка.

В този смисъл, макар че при приемането на изменителната директива Nord Stream AG е било част от ограничен, определен или определяем кръг от оператори, засегнати от разширяването на териториалното и/или предметното приложно поле на Директива 2009/73,

⁴ Комисията, Естония, Латвия, Литва и Полша молят да встъпят по делото в подкрепа на Парламента и Съвета. Тъй като с днешните определения делото се прекратява, вече няма основание Общият съд да се произнася по техните молби.

⁵ Финансирането, което е в размер на 9,5 милиарда евро, е наполовина осигурено от дружествата ENGIE SA (Франция), OMV AG (Австрия), Royal Dutch Shell plc (Нидерландия и Обединеното кралство), Uniper SE (Германия) и Wintershall Dea GmbH (Германия).

това обстоятелство не позволява да се приеме, че въпросното дружество е лично засегнато от изменителната директива. Всъщност е безспорно, че прилагането ѝ зависи от обективни критерии, определени от законодателя на Съюза, и в частност от критерия дали преносните газопроводи, за които биха могли да са възможни определени дерогации, са завършени преди 23 май 2019 г., датата на влизане в сила на изменителната директива.

Що се отнася до **правото на ефективни правни средства за защита**, на което се позовава Nord Stream 2 AG, Общият съд допълва, че този оператор има възможност да подаде искане за освобождаване или за дерогация до германския регулаторен орган и евентуално да оспори решението на този орган **пред германски съд** по съображение за невалидност на изменителната директива, което би наложило съответният съд да отправи преюдициално запитване до Съда за валидността на изменителната директива.

Освен това по искане на Съвета Общият съд реши, че **от преписката по делото се изключват четири документа, които Nord Stream 2 AG е представило** с жалбата си **без разрешение от съответната институция** в качеството ѝ на автор или адресат на документа, и че следва да не се вземат предвид частите от жалбата и приложенията към нея, в които се възпроизвеждат откъси от тези документи. Става дума в частност за становище на правната служба на Съвета, адресирано до постоянните представители на държавите членки, и за препоръки на Комисията до Съвета за вземането на решение относно международни преговори с трета държава. Като се основава в частност на неотдашното решение на Съда по дело Словения/Хърватия⁶ и в този смисъл, като опира преценката си на регламента за публичния достъп до документи на Европейския парламент, Съвета и Комисията⁷, Общият съд констатира, че що се отнася до тези документи, до които Съветът е отказал достъп по заявление от служител на Nord Stream 2, Съветът правилно се позовава, от една страна, на защитата на правните становища, и от друга, на съображението, че оповестяването им би засегнало конкретно и действително защитата на обществения интерес във връзка с международните отношения на Съюза.

ЗАБЕЛЕЖКА: Актът на Общия съд може да се обжалва пред Съда само по правни въпроси в срок от два месеца и десет дни, считано от съобщаването му.

ЗАБЕЛЕЖКА: С жалбата за отмяна се иска отмяна на актове на институциите на Съюза, които противоречат на правото на Съюза. При определени условия държавите членки, европейските институции и частноправните субекти могат да сезират Съда или Общия съд с жалба за отмяна. Ако жалбата е основателна, актът се отменя. Съответната институция трябва да отстрани евентуалната празнота в правото, създадена с отмяната на акта.

Неофициален документ, предназначен за медиите, който не обвързва Общия съд
Пълният текст на определението ([T-526/19](#) и [T-530/19](#)) е публикуван на уебсайта CURIA
За допълнителна информация се свържете с Corina-Gabriela Socoliuc ☎ (+352) 4303 4293

⁶ Решение от 31 януари 2020 г., Словения/Хърватия (С-457/18, вж. също [прессъобщение № 9/20](#)).

⁷ Регламент (ЕО) № 1049/2001 на Европейския парламент и на Съвета от 30 май 2001 година относно публичния достъп до документи на Европейския парламент, на Съвета и на Комисията (ОВ L 145, 2001 г., стр. 43; Специално издание на български език, 2007 г., глава 1, том 3, стр. 76).